

This is a self-archived version of an original article. This version may differ from the original in pagination and typographic details.

Author(s): Jouhki, Jukka

Title: A-klinikan ylilääkäri medikalisoi somen

Year: 2018

Version: Published version

Copyright: © Jouhki & AntroBlogi, 2018

Rights: CC BY 4.0

Rights url: <https://creativecommons.org/licenses/by/4.0/>

Please cite the original version:

Jouhki, J. (2018, 19.3.2018). A-klinikan ylilääkäri medikalisoi somen. AntroBlogi.
<https://antroblogi.fi/2018/03/ylilaakari-medikalisoi-somen/>

A-klinikan ylilääkäri medikalisoi somen

Jukka Jouhki (<https://antroblogi.fi/author/jukkajouhki/>)

Uutiskommentit (<https://antroblogi.fi/category/uutiskommentit/>) 📅 19.3.2018 10:00 (<https://antroblogi.fi/2018/03/>)

(https://antroblogi.fi/wp-content/uploads/2018/03/facebook-2387089_1920.jpg)

A-klinikan johtava ylilääkäri **Kaarlo Simojoki** on Hesarissa (<https://www.hs.fi/hyvinvointi/art-2000005603875.html>) ja Ylellä (<https://areena.yle.fi/1-4349058>) ollut huolissaan digilaitteiden ja erityisesti somen käytöstä. Kukapa ei toisinaan syyllistäisi itseään tai toisia liiasta netissä roikkumisesta, joka vie aikaa joltain arvokkaampana pidetyltä toiminnalta. Simojoki tosin menee hieman pidemmälle ja näkee netinkäytön itsekeskeisyyttä ruokkivana toimintana, joka voi olla riski koko yhteiskunnalle.

Simojoen puheenvuorot ovat tärkeitä ja herättävät keskustelua, mutta samalla ne ovat esimerkki uuteen viestintämuotoon kohdistuvasta moraalisesta paniikista. Antropologi **Genevieve Bell** kertoo (<https://blogs.wsj.com/tech-europe/2011/07/11/women-and-children-first-technology-and-moral-panic/>), kuinka teknologian täytyy sisältää kolme asiaa synnyttääkseen moraalista paniikkia: se muuttaa suhteemme aikaan (esim. säästää tai tuhlaa sitä), tilaan (esim. tekee välimatkan merkityksettömäksi) ja toisiimme (esim. rajoittaa/lisää vuorovaikutusta). Jo Sokrates varoitteli, kuinka kirjoitustaito surkastuttaa muistin ja argumentointitaidon. Aikoinaan kotien sähköistämistäkin vastustettiin vedoten siihen, että sähkövalot tekisivät lapsista näkyvämpiä kidnappajille. Puhelinta taas pelättiin, koska se tappaisi kasvokkaisen vuorovaikutuksen. Varsinkin naistenväliset puhelinkeskustelut nähtiin haitallisina. Moraalisia paniikkeja ovat aiheuttaneet myös auto, juna, radio, televisio, videot, pelit ja valmiiksi siivutettu leipä.

Nyt pelätään somea.

Simojoki kertoo asiantuntevasti, kuinka aivojen välittäjäaineet ja ihmisen mielihyväjärjestelmä pal-kitsevat netissä olemisesta: Aiheutuu nopea mielihyvän kokemus, joka saa ihmisen kierteeseen, koska elimistö ja psyyke toimivat niin. Riippuvuus muistuttaa rahapeli- ja päihderiippuvuutta. Simojoki esittää, kuten auto- ja junamatkustamisen kriitikot aikoinaan, että aivojamme ei ole raken-nettu nopeaa nykYTEknologiaa varten. Hänen mielestään on huolestuttavaa, että teknologian vaiku-tuksesta tunnesäätelyyn ei ole vielä tutkimuksia. Ihmisten pitäisi myös mitata ajallisesti somen käyttöään, mutta he eivät tajua olla huolissaan, koska kaikki muutkin ovat nykyään paljon somessa. Simojoki valittelee, kuinka uudesta teknologiasta on jopa tullut joillekin osa identiteettiä ja päivit-täistä minäkuvan rakentumista.

Moraalisen paniikin [medikalisoiva](https://yle.fi/aihe/artikkeli/2005/10/18/medikalisaatio-tekee-meista-kaikista-sairaita) (<https://yle.fi/aihe/artikkeli/2005/10/18/medikalisaatio-tekee-meista-kaikista-sairaita>) puhetyyli saa arvostelijan omat arvot näyttämään objektiivisemmilta. Simojokikin rakentaa vaikuttavan kuvauksen haitallisesta teknologiasta käyttämällä lääketieteelli-siä ilmaisuja ja saa koko teknologian näyttämään vaaralliselta. Mutta jos Simojoen näkökulman kiteyttäisi ilman medikalisointia, se kuulostaisi tältä:

Somessa on paljon ihmisiä. Some on mukava ja hyödyllinen asia, joten sitä halutaan käyttää usein. Some onkin osaltaan korvannut muita ajanviettotapoja. Se on osa nykyihmisten elämää. Jotkut somettavat useammin kuin on yleisesti arvostettua. Jotkut somettavat enemmän kuin he itse tai heidän lähimmäisensä haluaisivat.

[Addiktioyhteiskunta-kirjassa](https://www.gaudeamus.fi/addiktioyhteiskunta/) (<https://www.gaudeamus.fi/addiktioyhteiskunta/>) kerrotaan, kuinka vallitsevat normit määrittävät sen, kutsutaanko toistuvaa toimintaa rutiiniksi, tottumukseksi, ahke-ruudeksi, omistautuneisuudeksi – vai riippuvuudeksi. Joitakin addiktioita pidetään pahoina, sairaina ja väärinä, joitakin terveinä, hyvinä ja oikeina. Simojoen mediassa esittämä kanta on selvästi ongelmapainotteinen. Hän ounastelee, josko ”tulevaisuudessa ihmettelemme, kuinka joskus sai seurata digisisältöjä joka paikassa ja joka hetki – aivan kuten nyt ihmettelemme entisaikojen estotonta tupakointia.”

Voi myös olla, että tulevaisuudessa ihmettelemme, kuinka netti aiheutti niin suuren moraalisen paniikin.

Genevieve Bellin näkemyksistä

- Wired 11.02.2012: Why We Freak Out About Some Technologies but Not Others.
- The Wall Street Journal 11.7.2011. Women and Children First: Technology and Moral Panic.

Tuukka Tammi & Pauliina Raento (toim.) 2013. Addiktioyhteiskunta. Riippuvuus aikamme ilmiönä.

— Lukemista

1. Wired 11.02.2012: Why We Freak Out About Some Technologies but Not Others.

2. The Wall Street Journal 11.7.2011. Women and Children First: Technology and Moral Panic.
3. Tuukka Tammi & Pauliina Raento (toim.) 2013. Addiktioyhteiskunta. Riippuvuus aikamme ilmiönä.

Jaa:

LÄÄKETIEDE ([HTTPS://ANTROBLOGI.FI/TAG/LAAKETIEDE/](https://antroblogi.fi/tag/laaketiede/)) MEDIA ([HTTPS://ANTROBLOGI.FI/TAG/MEDIA/](https://antroblogi.fi/tag/media/)) MORAALI ([HTTPS://ANTROBLOGI.FI/TAG/MORAALI/](https://antroblogi.fi/tag/moraali/)) TEKNOLOGIA ([HTTPS://ANTROBLOGI.FI/TAG/TEKNOLOGIA/](https://antroblogi.fi/tag/teknologia/))

Kirjoittaja

Jukka Jouhki (<https://antroblogi.fi/author/jukkajouhki/>)

Jukka Jouhki on etnologian dosentti ja antropologian lehtori Jyväskylän yliopiston historian ja etnologian laitokselta. Hän on tutkinut mm. mobiiliteknologian käyttöä Intiassa, uususkonnollista yhteisöllisyyttä ja suomalaisjohtajia, media- ja uusmediakulttuuria Etelä-Koreassa, nationalismia ja kolonialismia, kasinoympäristöjä Macaossa sekä lapsiavioliittoja ja naisten ympärileikkauksia Gambiassa. Hän on The West Networkin johtaja (<https://thewestnetwork.org>) ja Human Technology -journalsin päätoimittaja.

(<https://antroblogi.fi/author/jukkajouhki/>)

OSALLISTU KESKUSTELUUN

Enter your name

Lähetä

Lue myös nämä:

UUTISKOMMENTIT ([HTTPS://ANTROBLOGI.FI/CATEGORY/UUTISKOMMENTIT/](https://antroblogi.fi/category/uutiskommentit/))

UUTISKOMMENTIT ([HTTPS://ANTROBLOGI.FI/CATEGORY/UUTISKOMMENTIT/](https://antroblogi.fi/category/uutiskommentit/))

(<https://antroblogi.fi/2018/05/avun-politiikka-kolonialismista-solidaarisuuteen/>)

Avun politiikka: kolonialismista solidaarisuuteen
(<https://antroblogi.fi/2018/05/avun-politiikka-kolonialismista-solidaarisuuteen/>)

Liina Mustonen (<https://antroblogi.fi/author/liinamustonen/>)
📅 3.5.2018 (<https://antroblogi.fi/2018/05/>)

Kouluruokalan jäteastian vieressä roikkuu juliste, joka kehottaa oppilaita olemaan heittävätkä ruokaa roskiin. Plan Internationalin taannoiset mainokset bussipysäkillä herättelivät ohikulkijaa teiniraskauden vaaroihin. Yhteistä näillä valistuskampanjoilla on se, että niiden objektiksi on valittu ruskea tyttö. Ruskea tyttö ei kerro tarinaa itse: häntä käytetään esineenä kerrottaessa ruoan epätasa-arvoisesta jakelusta tai teiniraskauden vaaroista. Sillä, joka kertoo tarinan ruskean tytön puolesta, on valtaa.

(<https://antroblogi.fi/2018/05/miten-elamanmuodot-maaritellaan-avaruudessa/>)

Kuka saa määrittellä avaruuden käyttökoodin?
(<https://antroblogi.fi/2018/05/miten-elamanmuodot-maaritellaan-avaruudessa/>)

Ninnu Koskenalho (<https://antroblogi.fi/author/ninnu/>)
📅 2.5.2018 (<https://antroblogi.fi/2018/05/>)

Astrobiologi Kirsi Lehto kirjoittaa Ylellä, että avaruuden elämän kohtaamiseen pitää varautua jo ennen kuin sellaista löydetään. Kulttuuriset kategoriat ohjaavat ajatteluamme avaruudesta mahdollisesti löytyvien elämänmuotojen suhteen. Ne ohjaavat myös käsityksiämme siitä, miten näitä elämänmuotoja olisi sopivaa kohdella. Avaruusantropologia pyrkii tuomaan näitä kategorioita näkyviksi.

(<https://antroblogi.fi/2018/04/suomalainen-mies-metoon-hapeapaalulla/>)

Suomalainen mies #metoon häpeäpaalulla

(<https://antroblogi.fi/2018/04/suomalainen-mies-metoon-hapeapaalulla/>)

Suvi Lensu (<https://antroblogi.fi/author/suvilensu/>)
24.4.2018 (<https://antroblogi.fi/2018/04/>)

Viime lokakuussa Yhdysvalloissa alkunsa saanutta metoo-kampanjaa on verrattu ilmiönä jopa naisten äänioikeuden saavuttamiseen. Liikettä on kuitenkin kritisoitu miesten liiallisesta syylistämisestä. “Noitavainoksi” ja “kenttäoikeudeksi” kutsuttu kampanja kolahtaa miehen kunnian päälle. Artikkelinä käsittelee metoo-ilmiötä, sen haastamaa vaikenemisen kulttuuria sekä maskuliinista kunniakäsitettä Suomessa.

(<https://antroblogi.fi/2018/04/voiko-tamagotchi-kuolla/>)

Voiko Tamagotchi kuolla?

(<https://antroblogi.fi/2018/04/voiko-tamagotchi-kuolla/>)

Ninnu Koskenalho (<https://antroblogi.fi/author/ninnu/>)
 22.4.2018 (<https://antroblogi.fi/2018/04/>)

Muistatko tamagotchit? Vuosituhannen vaihteen suosikkilelu aiheutti kuohuntaa paitsi lasten ja lapsenmielisten parissa, myös Israelin uskonnollisissa piireissä. Milloin virtuaalielämä on tarpeeksi elossa kuollakseen?

Suosituimmat nyt

(<https://antroblogi.fi/2018/05/bali-kamppailu-massamatkailua-vastaan/>) Balilaisten kamppailu massamatkailua vastaan
 (<https://antroblogi.fi/2018/05/bali-kamppailu-massamatkailua-vastaan/>)

by Mikael Kujala (<https://antroblogi.fi/author/mikaelukujala/>) | posted on 23.5.2018

(<https://antroblogi.fi/2018/05/nuortenkirjallisuus-tutkijan-lapsi-nykypaivan-orpo/>) Onko tutkijan lapsi nykypäivän orpo?
 (<https://antroblogi.fi/2018/05/nuortenkirjallisuus-tutkijan-lapsi-nykypaivan-orpo/>)

by Tiina Äikäs (<https://antroblogi.fi/author/tiinaaikas/>) | posted on 24.5.2018

(<https://antroblogi.fi/2018/05/digitaalinen-rakkaustarina/>)

Digitaalinen rakkaustarina

(<https://antroblogi.fi/2018/05/digitaalinen-rakkaustarina/>)

by Emmi Holm (<https://antroblogi.fi/author/emmih/>) | posted on 16.5.2018

(<https://antroblogi.fi/2018/05/tenojoki-ihminen-oikeus/>)Heittoja:

Tehdään Tenojosta ihminen, oikeudessa

(<https://antroblogi.fi/2018/05/tenojoki-ihminen-oikeus/>)

by Tapio Kumpula (<https://antroblogi.fi/author/tapio/>) | posted on 21.5.2018

(<https://antroblogi.fi/2018/05/hautaus-paikkana-taivas/>)

Hautapaikkana taivas (<https://antroblogi.fi/2018/05/hautaus-paikkana-taivas/>)

by Ninnu Koskenalho (<https://antroblogi.fi/author/ninnu/>) | posted on 20.5.2018

Uutiskirje

Tilaa kooste artikkeleista sähköpostiisi! Annos antropologiaa sähköpostiisi kerran viikossa tai kerran kuukaudessa.

 Tilaa! (<http://eepurl.com/c4q0Nj>)

Seuraa meitä!

(<http://www.antroblogi.fi/feed/>)

(<https://www.facebook.com/antroblogi/>)

(<https://twitter.com/antroblogi>)

(<https://www.linkedin.com/company-beta/16210166/>)

(<https://www.instagram.com/antroblogi/>)

(<https://www.youtube.com/channel/UCnIvUvSDqO1uvWqSiF8CtKw>)

Info

? Mikä AntroBlogi (<http://antroblogi.fi/mika-antroblogi/>)

 Tekijät (<http://antroblogi.fi/tekijat/>)

 Media (<http://antroblogi.fi/media/>)

 Ota yhteyttä (<http://antroblogi.fi/ota-yhteytta/>)

Seuraa meitä!

 (<http://www.antroblogi.fi/feed/>)

 (<https://www.facebook.com/antroblogi/>)

 (<https://twitter.com/antroblogi>)

 (<https://www.linkedin.com/company-beta/16210166/>)

 (<https://www.instagram.com/antroblogi/>)

 (<https://www.youtube.com/channel/UCnIvUvSDqO1uvWqSiF8CtKw>)

Uusimmat twiitit (<http://twitter.com/antroblogi>)

Kesäkuussa rantaudumme Norjan Huippuvuorille tutkimaan paikallisten sosiokulttuurista suhdetta jääkarhuun. Seuraa p... <https://t.co/NzNsbbVEUI>
(<https://t.co/NzNsbbVEUI>)

1 tunti sitten (2018/05/25 07:52:33)

Uutistoimituksemme @liina_mustonen (http://twitter.com/liina_mustonen), @nnsood (<http://twitter.com/nnsood>), Mirna Shampemba, @MkweshaFaith (<http://twitter.com/MkweshaFaith>) ja @OssiH (<http://twitter.com/OssiH>) keskustelevat 'valkoisista pe... <https://t.co/KU18oS4cZ2>
(<https://t.co/KU18oS4cZ2>)

15 tuntia sitten (2018/05/24 17:52:15)

RT @VuorelmaJohanna (<http://twitter.com/VuorelmaJohanna>): Tänään puhuimme kotimaisen tiedejulkaisemisen ja tutkimuksen yleistajuistamisen tulevaisuudesta. Resurssit ovat pienet...

17 tuntia sitten (2018/05/24 16:24:36)

Instagram-kuvat

(<https://www.instagram.com/p/BjFOYPRHQ9X/>)
Uutiskirje

(<https://www.instagram.com/p/BjEm>)

Tilaa kooste artikkeleista sähköpostiisi!

 Tilaa! (<http://eepurl.com/c4q0Nj>)

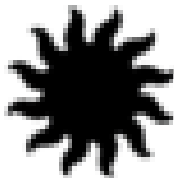
Toimintaamme tukee 2017 - 2018

(<http://www.koneensaatio.fi/>)

(<https://www.ottomalm.fi/>)

Taiteen edistämiskeskus
Centret för konstfrämjande
Arts Promotion Centre Finland

(<http://www.taike.fi/fi/etusivu>)

Copyright 2018 Allegra Lab Helsinki ry

Tämä sivusto käyttää evästeitä: Lue lisää. (<https://antroblogi.fi/privacy-policy/>)

Hyväksyn